

Głos Wielkopolski

Rok II

Poznań, Środa, 2 stycznia 1946 r.

Nr 1 (305)

Nasza polityka zagraniczna

Ekspozycja Premiera Osóbki-Morawskiego na posiedzeniu K. R. N.

Okres, który upłynął od czasu ostatniej sesji K. R. N. wypełniony był twórczą pracą i doniosłymi osiągnięciami, które świadczą o niewyczerpanych siłach narodu, jego prężności i żywotności mimo straszliwych zniszczeń i ran, zadanych mu w ciągu 6 lat wojny i okupacji niemieckiej. Okres ten świadczy też niewątpliwie o słuszności tej linii politycznej, która proklamowana została w Warszawie przed dwoma laty przez uformowaną w walce o niepodległość i odrodzenie Polski — Krajową Radę Narodową. Właśnie dzięki temu twórczemu wysiłkowi przodujących sił polskiej demokracji zdołaliśmy wyprowadzić kraj i naród z impasu fałszywej i szkodliwej polityki rządu emigracyjnego, uchroniliśmy Polskę przed awanturniczą polityką, która pchała kraj do nowej katastrofy. Bieg wydarzeń historycznych w kraju i na całym świecie przekreślił rachuby polityczne niedobitków w kraju i za granicą, wykazał nicosi i bankructwo Sosnkowskich, Raczkiewiczów, Andersów, Matuszkowskich, Bieleckich i Arciszewskich. Dojście do władzy sił demokratycznych wyrosłych z ludu i z ludem związanych, wkroczenie na drogę głębokich reform społecznych, nie papierowych deklaracji, lecz realnych czynów, które jak podział ziemi obszarowej między chłopów, nacjonalizacja przemysłu i demokracja życia polityczno-społecznego, były urzeczywistnieniem gorących dążeń szerokich mas ludowych i wyzwoliły z najgłębszych pokładów narodu nowe, potężne siły twórcze. Właśnie te niespożyte siły narodu, mimo ogromnych strat i upływu krwi, zajaśniały blaskiem najwyższego bohaterstwa na polu bitwy z niemieckim zaborcą, znacząc sławny szlak polskiego czynu żołnierskiego od Bugu do Szpewy. I na wszystkich niemal frontach walki, właśnie te niespożyte siły polskiego robotnika, chłopu i inteligenta w ciągu ostatniego półroczka, już po zakończeniu działań wojennych podnosiły z ruin nasze gospodarstwo rolne, nasze zakłady przemysłowe, nasze miasta, porty, koleje i zakłady oświatowo-kulturalne.

Jeszcze borykamy się z licznymi brakami, jeszcze piętrzą się na naszej drodze różne trudności, jeszcze nie wszystkich potrafimy nakarmić do syta, zaopatrzyć w odzież, opał i mieszkanie. Niepodobna przecież w ciągu 8 miesięcy odrobić zniszczeń, dokonywanych z prusacką systematycznością przez blisko 6 lat. Niepodobna przecież zlikwidować natychmiast niedoli chłopskiej i krzywd, które narastały w ciągu pokoleń. Niepodobna jak za dotknięciem różdżki czarodziejskiej usunąć wszelkie braki i zanedbania, które są spuścizną zarówno wojny jak i dowojennej rabunkowej gospodarki kartelowej i obcego kapitału, ale miliony Polaków zdają sobie teraz coraz lepiej sprawę, że krocymy słuszną drogą, jedynie skuteczną drogą, która prowadzi naród do trwałego pokoju i bezpieczeństwa, do ciągłego wzrostu dobrobytu przez wydajną pracę i pomnażanie tą drogą bogactwa kraju, do pokojowego rozwoju bez wrzasków wewnętrznych, bez wojny domowej prowadzi do rozwoju gospodarczego i kulturalnego i do zapewnienia Polsce niezależnego i szaczonego miejsca w Europie.

Okres konsolidacji wewnętrznej

Ubiegły okres półroczny mimo zacieklej wypadów resztek sił reakcyjnych, które wciąż stosują zbrodnicze metody mordów bratobójczych i prowokacji, był okresem konsolidacji wewnętrznej, mimo nieuniknionych tarć między formacjami politycznymi o różnej przeszłości, był to okres dalszego skupienia społeczeństwa wokół Rządu Jedności Narodowej, okres dużych osiągnięć zarówno w dziedzinie polityki wewnętrznej, jak i zagranicznej. Dążenie do konsolidacji politycznej skryształizowało się w wachlarzu 6 stronnictw rozwijających ożywiającą działalność polityczną, która zmierza do dalszego zwiększenia aktywności społeczeństwa w zaleczeniu ran powojennych i pokonywaniu trudności, które przed nami stoja. Rząd Jedności Narodowej czuwać będzie nad tym, aby w naszym życiu politycznym wzmagała się tendencja konsolidacji, aby ścieranie się różnych poglądów politycznych i słuszną krytykę wzajemną nie osłabiała siły i wartości polskiej demokracji. Nie wolno nam bowiem zapomnieć ani na chwilę, że — nie przebiegając w środkach — przeciwstawiają się niedobitki reakcyjne, które dążą do odzyskania utraconej już raz na zawsze władzy i majątków oraz do przywrócenia zgnilizny przedwrześniowej. Jest to naszym gorącym pragnieniem, aby wybory do sąjmu ustawodawczego, które mają się odbyć w przyszłym roku, nie były wyrazem zaozgonienia walk między partiami, lecz powszechnego dążenia do utrwalenia demokratycznych zdobyczy społecznych i politycznych w walce z wstecznictwem oraz skupieniem sił całego narodu dla realizacji wielkich zadań historycznych usankcjonowania granic zachodnich, zaludnienia ziem zachodnich, podniesienia żyzności indywidualnych gospodarstw rolnych, całkowitego uruchomienia i rozbudowy przemysłu, komunikacji, rozwoju spółdzielczości i usprawnienia handlu, wydajnej poprawy bytu robotników i pracowników umysło-

wych, podniesienia oświaty i kultury i udostępnienia ich jak najszerzszym masom ludności.

Konsekwentnemu kroczeniu po drodze wytkniętej przed dwoma laty przez K. R. N. i oparciu, jakie znaleźliśmy w narodzie przede wszystkim w masach robotniczych i chłopskich zawdzięczamy nasze sukcesy w zakresie polityki zagranicznej.

Faktyczne uznanie naszej granicy zachodniej przez wielkie mocarstwa w Poczdamie jest sukcesem wielkiej miary. Wykazując swą prężność i zwartość wewnętrzną oraz współdziałając z tymi siłami, które wywalczyły zwycięstwo nad niemiecką zaborczością i trwałością pokoju postaramy się uzyskać na konferencji pokojowej również formalne usankcjonowanie naszej granicy na Odrze i Nisie Łużyckiej. Nasza granica zachodnia jest bowiem nie tylko aktem sprawiedliwości dziejowej wobec narodu polskiego, lecz również jedną z najsukceszniejszych rękami trwałego pokoju w Europie. (Oklaski). Właśnie na gruncie podstawowych zagadnień naszej polityki zagranicznej odbywa się dalsze pogłębienie naszych serdecznych i przyjaznych stosunków ze Związkiem Radzieckim, z którym uregulowaliśmy ostatecznie sprawy graniczne, zawarliśmy obustronnie korzystną umowę handlową oraz zapewniliśmy sobie słuszny udział w odszkodowaniach wojennych. Naród polski instynktownie widzi w ZSRR najszerzej otwartą drogę do niezaprzeczalnych praw do granicy nad Odrą i Nisą Łużycką. Polacy zachowują we wdzięcznej pamięci wielkoduszność naszego wschodniego sąsiada, który w najcięższych latach wojny nie szczędził środków na Opiekę Społeczną i szkoły dla emigracji polskiej w ZSRR, wyposażył w nowoczesną broń, oraz wyżywił naszą armię i w najtrudniejszych okresach dźwignął się do nowego życia naszej państwowości przychodząc nam z pomocą z całą bezinteresownością i pełnym zrozumieniem naszych potrzeb. Współpraca polityczna i gospodarcza Polski i ZSRR, wzajemne poznanie i zbliżenie kulturalne z tym wielkim bohaterskim krajem usuwa stopniowo mur przesądów i uprzedzeń, które winny w imię najwyższej polskiej racji stanu jak najrychlejszemu zniknąć całkowicie, aby nigdy już nie były więcej źródłem naszych nieszczęść narodowych. Dlatego też wszelkie wystąpienia antysowieckie służące zbrodniczym celom reakcji, spotykają się ze zdecydowanym oporem ze strony władz państwowych i olbrzymiej większości naszego społeczeństwa. (Oklaski).

Nasze stosunki z W. Brytanią

są o tyle skomplikowane, że z jednej strony są nacechowane niewątpliwym sentymentem, z drugiej zaś ciąży nad nimi balast niełatwej spuścizny lat ostatnich, balast niezlikwidowanego do końca rządu emigracyjnego, wykorzystywany bez skrępowań przez klikę Raczkiewicza, Arciszewskiego dla interesów, które nie mają nic wspólnego ani z Polską, ani z brytyjską racją stanu, najmniej zaś ze sprawą pokoju i bezpieczeństwa, która jest obecnie najszerzej troską wszystkich narodów. Chlubimy się bohaterstwem żołnierzy, którzy razem z żołnierzami brytyjskimi przele-

wali krew w walce ze wspólnym wrogiem pod Tobrukiem czy Monte Cassino, ale ani rząd, ani naród nie będą jednak na dłuższą metę tolerować sytuacji, kiedy poza granicami kraju znajdują się polskie formacje wojskowe, nie podlegające polskiemu rządowi, co więcej, szkolone i wychowywane w duchu największej doń wrogości, stanowiące niewygasające źródło dywersji i aktów terrorystycznych. W sprawie uregulowania naszych długów wykazaliśmy nadal maksimum dobrej woli, lecz byłoby za dużo żądać od nas, abyśmy pokrywali rachunki tych, którzy szczerzą przeciwko nam, albo używają instytucji Opieki Społecznej dla wywołania i podsycania drogą kłamstwa i oszczerstwa wrogości do odrodzonego państwa polskiego. Nikogo też nie powinny dziwić, że nie wywołują u nas entuzjazmu propozycje uszczuplenia naszych zapasów złota, którym chcielibyśmy jak najprędzej dysponować, aby go użyć najracjonalniej dla przyspieszenia odbudowy naszego kraju i zmniejszenia nędzy wojennej. Żywimy podziw dla dzielnego narodu brytyjskiego i jego wkładu do dzieła zwycięstwa nad faszystem i hitleryzmem. Im szybciej zlikwidowany będzie, wywołujący rozdziewek balast lat ostatnich, tym pomyślniej ułożą się na bazie szczerzej przyjaźni i wzajemnego szacunku stosunki między naszymi narodami.

Stosunki polsko-amerykańskie

mają wszelkie szanse, aby kształtować się pomyślnie i pogłębiać szczerą przyjaźń między Polską a ojczyzną Waszyngtona i Roosevelta oraz przybraną ojczyzną Kościuszki i Pułaskiego. Stojąc na stanowisku rozwijania współpracy gospodarczej z przodującymi krajami, Polska pragnie również korzystać z resursów St. Zjednoczonych w pracy nad odbudową swego przemysłu, rolnictwa i komunikacji. Polska sądzi, że łącząc współpracę gospodarczą z innymi krajami z troską o swą gospodarczą i polityczną niezależność i suwerenność najlepiej przyczynia się do krzewienia zasad współpracy międzynarodowej służącej sprawie pokoju, której holdują również St. Zjednoczone. Jedną ze szlachetnej pracy narodowej i współpracy międzynarodowej jest niewątpliwie akcja UNRRY, której nasz kraj niemal zawdzięcza. Nie wątpimy, że nasze postulaty zwiększenia pomocy UNRRY wystosowane do dr. Lehmana, który wykazał nam dotychczas tyle życzliwości, znajdują należyte zrozumienie i poparcie. Nie będziemy też szczędzić wysiłków, aby osiągnąć zbliżenie i braterskie złączenie się ze strony Polonii Amerykańskiej. Wierzymy, że najbardziej przyczynia się do tego rzetelna prawda o Polsce odrodzonej, która mimo patetyczny kłamstwa dostrzeć musi do milionów — tak szczerze kochających Polskę naszych rodaków w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie.

Z Francją łączy nas nie tylko tradycyjna przyjaźń,

siegająca odległej przeszłości historycznej, lecz również jakże ciężkie doświadczenie z ostatniej wojny, kiedy narody nasze tak drogo zapłaciły za popelnione błędy, za brak czujności wobec niemieckiej zaborczości. Toteż zwalczając stanowczo wszelkie jawne lub utajone tendencje do

utworzenia bloku zachodniego, podobnie jak wszelkich innych bloków, które naruszają równość trzech mocarstw, będziemy popierać słuszne i uzasadnione żądania Francji odnośnie jej bezpieczeństwa nad Renem jako jednej z istotnych gwarancji pokoju europejskiego, którym Polska jest także mocno zainteresowana. Nie wątpimy, że potrafimy w duchu szczerzej przyjaźni uregulować nasze sprawy gospodarcze i repatriacyjne, uwzględniając naszą serdeczną troskę i braterskie uczucia wobec półmilionowej rzeszy wychodźstwa polskiego we Francji, które pragnie powrócić do swej Ojczyzny.

Stosunki Polski z innymi państwami

Z Czechosłowacją, naszym najbliższym sąsiadem, z którym pragniemy żyć w zgodzie i serdecznej przyjaźni, nie udało się nam uregulować naszych stosunków. Mamy nadzieję jednak, że rząd demokratycznej Czechosłowacji zrozumie swój błąd uchylania się od rozmów z nami o wszystkich sprawach, które są żywotne dla obydwóch stron. Nie pragniemy pokrzywdzenia bratniego narodu czechosłowackiego, chcemy tylko raz na zawsze uregulować wszystkie problemy nas interesujące, w tej liczbie również sprawę Zaolzia, na zasadach przyjaznego porozumienia, sprawiedliwości i zasady samostanowienia narodu. Sądzę, że właśnie teraz w całokształcie zagadnień polsko-czechosłowackich istnieją najkorzystniejsze warunki porozumienia bez upokorzeń i pokrzywdzenia obu stron. Nie wątpimy, że nasza nieprzemijająca dobra wola przebieje mur oporu drugiej strony i znajdziemy wspólny język porozumienia (oklaski).

Stosunki nasze z bratnimi narodami Jugosławii jak również Bulgarii układają się najpomyślniej. Coraz więcej utrwalają się nasze stosunki ze Szwecją, zarówno przez rozpoczętą z dużymi widokami rozwoju na przyszłość współpracę gospodarczą jak i przez szlachetną pomoc charytatywną Szwecji dla Polski. Cenimy sobie bardzo tę pomoc i współpracę. Również z innymi krajami jak: Danią, Norwegią, Belgią, Holandią, Szwajcarią, Rumunią, Włochami, Finlandią, Meksykiem i innymi, rozwija się pomyślnie nasza współpraca. Na zbliżającą się w styczniu 1946 r. konferencję narodów zjednoczonych delegacja polska strzeże jak skarbu jedności wielkich mocarstw, którym zawdzięczamy zwycięstwo nad niemiecką zaborczością i faszystem. Domagać się będzie wytepienia wszelkich źródeł faszystwu, gdziekolwiek jeszcze istnieją (oklaski).

Polska wraz z innymi narodami dążyć będzie do tego, aby zabezpieczyć się raz na zawsze przed zbrodniczym militarystem niemieckim i oprzeć na realnej podstawie współpracę międzynarodową przeciwko wszelkiej agresji (oklaski). Wyniki konferencji w Moskwie wykazują, że szczerą wymianą zdań doprowadziła do porozumienia w sprawach niezmiernej wagi i bardzo skomplikowanych, Polska, która okazuje wielkie przywiązanie do współpracy wielkich mocarstw, z zadowoleniem stwierdza, że pozytywne rezultaty moskiewskich rozmów, są krokiem naprzód do ugruntowania pokoju (oklaski).

(Drugą część ekspozycji Premiera, poświęconą zagadnieniom wewnętrznym, podamy w numerze jutrzejszym.)

Krajowa Rada Narodowa zdała egzamin ze swej misji historycznej

Przemówienie noworoczne Prezydenta KRN Bolesława Bieruta

Z okazji Nowego Roku Prezydent Bierut wygłosił dłuższe przemówienie, którego ważniejsze ustępy poniżej podajemy:

„Szczepni posłowie do Krajowej Rady Narodowej, wszyscy najmiłsi bracia rodacy w Polsce i za granicami kraju.

Zbieramy się w dzisiejszy radosny wieczór, aby pożegnać stary, a powitać nowy 1946 rok. Odwieczna tradycja noworoczna zbiega się u nas ze wspomnieniem sprzed dwu lat, w którą to noc ukonstytuowała się Krajowa Rada Narodowa. Po raz pierwszy od sześciu lat spędzimy ten wieczór na całej naszej polskiej ziemi w warunkach pokoju i poczucia naszej wolności i niepodległości.

Mamy tym większe prawo radować się zwycięstwem, że w walce o jego zdobycie naród polski wniósł swój wkład i to bynajmniej nie mały. Walczyliśmy wszystkimi siłami wszędzie i na wszystkich frontach, na wschodzie, zachodzie, południu i północy.

Żołnierz polski w postaci regularnych sił zbrojnych, przeszedł wraz z Armią Czerwoną przez cały sławny szlak bojowy. Zaczynając od dywizji Kościuszkowskiej pod Leningradem, uczestniczyły w końcowej fazie wojny formacje złożone z 12 dywizji piechoty i licznych oddziałów wojska technicznego w ogólnej liczbie prawie pół miliona ludzi. Nie zabrakło oręża polskiego pod Nar-

wikiem w Norwegii, pod Tobrukiem w Afryce, pod Monte Cassino we Włoszech i na polach Francji. Odwaga i ofiarność tych żołnierzy przyswiesca obecnie zwycięstwu narodów sprzymierzonych.

W walce z hitleryzmem byliśmy sojusznikami i w walce tej wytrwaliśmy w najcięższych chwilach, nie zawiedliśmy ich nigdy.

Powinniśmy dążyć do współdziałania i pomocy międzynarodowej w oparciu o Organizację Zjedn. Narodów, za realnych i mocnych podstawach, które by stanowiły składną i czujną straż bezpieczeństwa i pokoju, co jest dziś najgorętszym naszym marzeniem i życzeniem wszystkich narodów.

Dalej Prezydent Bierut dał wyraz wdzięczności i uznania dla nigdy dotychczas nie mającego w stosunkach międzynarodowych przykładu przyjaznego współdziałania, nieocenionej wprost pomocy sąsiedzkiej, której doznała Polska w ciągu minionego roku od ZSRR. Mam na myśli, mówił, nie tylko wyzwoleńca walkę Armii Czerwonej, której naród polski zawdzięcza swoje wyzwolenie spod okupacji niemieckiej, swoją niepodległość nie mówiąc również o olbrzymiej i nigdy nie zapomnianej pomocy, której nasze wojsko zawdzięcza swe powstanie i swe wspaniałe uzbrojenie techniczne.

„Chcę tu powiedzieć o pierwszej pomocy, którą otrzymała stolica w postaci setek tysięcy ton mąki i zboża i innych produktów, które uratowały naszą stolicę i tyle innych naszych miast od głodu w okresie powojennym. Chcę powiedzieć o niezwykle czynnej pomocy w charakterze inżynierów i techników i innych specjalistów którzy czynnie pomogli w odbudowie elektrowni, sieci komunikacyjnej łączności telefonicznej, budowie mostów, pomoc przy uruchomieniu przemysłu, remontowaniu kolei, żegluga itd. nie tylko Warszawie, ale w całym kraju.”

Dalej Prezydent Bierut podkreślił konieczność szacunku i przyjaźni z wielkimi narodami zachodu jak Anglią, St. Zjedn., Francją, oraz innymi demokratycznymi krajami Europy. „Wierzymy — powiedział Prezydent — że jest to jedyna słuszną metodą utrwalania pokoju świata, współpracy narodowej, nareszcie kultury i dobrobytu.”

Mówiąc o pokoju wewnętrznym podkreślił 6 najważniejszych przeobrażeń które znamionują przełom powojenny.

1. Wojna wywróciła doszczętnie cały powszechny układ naszych stosunków społecznych.

(Dokończenie na stronie 2-giej)

Cz. 4444 / A
1946 / I

Sesja Krajowej Rady Narodowej

Radio donosi:

Warszawa, (PAP). Prezydent Krajowej Rady Narodowej przyjmował dziś życzenia noworoczne od przedstawicieli organizacji zawodowych i delegatów partii politycznych.

Następnie życzenia składał rząd, przedstawiciele K. R. N. i członkowie korpusu dyplomatycznego. Moskwa, (PAP). Generalissimus Stalin w towarzystwie komisarza Mołotowa przyjął wczoraj osobistego wysłannika marszałka Czang-Kai-Szeka. Paryż, (PAP). We Francji ogłoszono listę jeńców wojennych i deportowanych którzy dotąd nie powrócili do ojczyzny. Ponad 280.000 Francuzów zaginęło bez śladu i uznano ich za zmarłych.

London, (PAP). — 5.000 oficerów i żołnierzy brytyjskich zakończyło pracę związaną z likwidacją niemieckiej Luftwaffe. Agencja Reutersa podaje, że 80% niemieckich lotników wojennych i składów z zapasami wojennymi zostało zniszczonych. Kilka magazynów zabezpieczono do dyspozycji aliantów. Lotniska niemieckie oddano pod uprawę rolną.

London, (PAP). Radio fińskie podało, że na skutek układu zawartego z Zw. Radzieckim, przedłużono termin spłaty fińskich reperatur wojennych z 5 na 7 lat.

Waszyngton, (PAP). Generał Czang-Kai-Szek zaprosił do udziału w rządzie przedstawicieli komunistów. Jest to pierwszy krok na drodze do likwidacji wojny domowej w Chinach.

London, (PAP). Wczoraj o godz. 23 radio bryt. podało wiadomość, że zapowiedziane oświadczenie ministra spraw zagr. Bevina na posiedzeniu gabinetu bryt. zostało odwołane. Za powód podaną warunki atmosferyczne, a przede wszystkim przerwę w komunikacji spowodowaną najgęstszą mgłą, niebywałą od 1900 roku, obejmującą obszar 30.000 mil kwadratowych. Były wypadki katastrof, zderzeń pociągów, są zabici i ranni. Posiedzenie gabinetu zostało przełożone na dziś.

London, (obsł. wł.). Wskutek niezrozumienia postanowień konferencji moskiewskiej, w zachodniej części Korei powstały rozruchy. Wojskowe władze amerykańskie zarządziły ostre pogotowie.

London, (obsł. wł.). Ostatnie oddziały wojska amerykańskiego opuściły Persję.

czył postanowienia, którymi kierują się czynniki rządowe w dalszej pracy na tym odcinku życia państwowego.

Aby zrealizować plan zasiewu jesiennego postanowiono zwiększyć zasięg akcji siewnej na obszarach centralnych, gdzie sytuacja pod względem ilości sił ludzkich i pociągowych przedstawia się z natury rzeczy korzystniej, aniżeli na ziemiach odzyskanych. Nie znaczy to, aby ograniczono wysiłki na terenach zachodnich w okresie jesieni, przeciwnie, nie zaniedbano niczego, aby zasiać jak najwięcej.

Tak pomyślana akcja przyniosła też pewne rezultaty: na terenach centralnych, gdzie obsiewano normalnie 30 proc. pól — zasiano obecnie około 40 proc. gruntów na ogólną ilość 10 224 000 ha. Ziemię ową wynosiły 4 091 000 ha czyli 40% obszarów.

Na zjeździe przedstawicieli wojewódzkich do spraw akcji siewnej, na którym dokonano po-

równania osiągniętych rezultatów, rozpoczęto obrady nad powzięciem planu metod i środków umożliwiających należyte rozwiązanie problemu wiosennej akcji siewnej.

Blizsze szczegóły planu akcji wiosennej zostaną w najbliższych dniach przedstawione komisji ekonomicznej Rady Ministrów.

W dalszym ciągu obrad przedłożono Krajowej Radzie Narodowej do ratyfikacji międzynarodowe umowy handlowe zawarte w ciągu ostatnich miesięcy przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej, a m. in. traktat ze Związkiem Radzieckim.

Po podpisaniu umów zabrał głos Prezydent KRN ob. Bolesław Bierut.

Następnie przedstawione zostały akta dotyczące Organizacji Narodów Zjednoczonych. Po uroczystym podpisaniu układu w Bretton Woods prezydent Bierut oświadczył, że z tą chwilą Polska wchodzi do Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Echa obrad w Moskwie

Konferencja min. Bevina z premierem Attlee

Moskwa (obsł. wł.). Korespondent dyplomatyczny agencji Tass donosi z Londynu, że minister Bevin odbył konferencję z premierem Attlee, na której złożył sprawozdanie z konferencji moskiewskiej oraz ze swych nieoficjalnych rozmów, o których nie wydano dotąd żadnego komunikatu. Minister Bevin przeprowadził dwie długie rozmowy z Generalissimem Stalinem, w których poruszone zostały zagadnienia polityki radziecko-brytyjskiej dotyczące Europy zachodniej i środkowej oraz Dalekiego Wschodu.

Przemówienie min. Byrnasa

London (obsł. wł.). Minister Byrnes wygłosił przemówienie przez radio na temat konferencji moskiewskiej. W sprawie Japonii minister oświadczył, że administracja gen. Mac Arthura i stanowisko jego zostaną utrzymane. Zostanie utworzona wspólna komisja, która będzie załatwiała potrzeby administracyjne i gospodarcze Korei. W zamiarach naszych leży przyspieszenie dnia, w którym Korea stanie się samodzielnym i niezależnym członkiem Organizacji Narodów Zjednoczonych — oświadczył min. Byrnes.

Mówiąc o Persji — min. Byrnes powiedział, że chciano utworzyć komisję trzech mocarstw, która by rozpatrzyła wszystkie sprawy dotyczące tego zagadnienia, lecz projekt ten upadł. Mam jednak nadzieję, oświadczył minister, że wymiana poglądów, która nastąpi, przyczyni się do rozwiązania tej sprawy.

Na zakończenie min. Byrnes oświadczył, że

wspólne wysiłki trzech mocarstw będą skierowane do budowania i ugruntowania trwałego pokoju.

Zwyciężyła myśl współpracy

Moskwa (obsł. wł.). Komentator radia moskiewskiego w odpowiedzi na pytania dzienników zagranicznych: Kto wyszedł z tej konferencji zwycięsko? — stwierdza, że zajmowanie takiego stanowiska jest zbędne i szkodliwe. Ministrowie spotkali się nie jako przeciwnicy, lecz jako sojusznicy i nie ważnym jest kto zwyciężył, lecz ważnym jest to, że zwyciężyła myśl współpracy.

Goering i Himmler stracili zaufanie Hitlera

London (obsł. wł.). Odkrycie testamentu Hitlera z początku nie wywołało większego wrażenia. Dopiero ogłoszenie znalezienia czterech dokumentów poruszyło prasę całego świata.

Testament miał przy sobie jeden z zaufanych ludzi Hitlera, który otrzymał polecenie nawiązania kontaktu z wysokimi osobistościami niemieckiego ruchu podziemnego, ażeby im przekazać testament polityczny fuhrera.

Jeden z punktów testamentu dotyczy Goeringa i Himmlera. Hitler pozbawia Goeringa wszelkiej władzy, jaką posiada, a następcą jego mianuje admirała Doenitza. Szef SS Himmler stracił również łaskę. Na jego miejsce Hitler mianował galeitera Hauke. Jak wynika z treści testamentu, Hitler zarzuca Himmlerowi i Goeringowi, że porozumiewali się z wrogami i usiłowali ująć władzę w Niemczech w swoje ręce. Za te przestępstwa powinni być wyrzuceni z partii.

Dalsze ujawnienie treści czterech dokumentów ostatniej woli Hitlera przyniesie nieznanne szczegóły dotyczące ostatnich dni trzeciej Rzeszy.

London (obsł. wł.). W związku z odnalezieniem testamentu Hitlera, władze brytyjskie ujawniły, że kopie testamentu politycznego i prywatnego znajdowały się już od pewnego czasu w rękach brytyjskich. Na kopii znalezionej przez władze brytyjskie znajduje się dopisek własnoręczny Goebbelsa, że pozostanie na swym stanowisku aż do śmierci Hitlera.

Zapowiedź wznowienia procesu w Norymberdze

Norymberga, (PAP). W najbliższą środę wznowiony zostanie proces w Norymberdze.

Dotychczas oskarżane były organizacje hitlerowskie a obecnie zasadą sądu bryt. będzie rozpatrywanie przestępstw poszczególnych oskarżonych. Rozgłoszenia amerykańska podała wiadomość, że w pierwszym rzędzie na wokandy sądowej znajdzie się osławiony szef policji hitlerowskiej Kaltenbrunner.

Berlin (obsł. wł.). W Norymberdze aresztowano żonę przestępcy wojennego Streichera — osławionego z działalności antysemickiej.

Energia atomowa dokona przewrotu w klimacie

Nowy Jork. Brytyjski biolog Julian Huxley wygłosił w Nowym Jorku przemówienie, w którym wezwał międzynarodowy komitet kontroli energii atomowej do przeciwdziałania używaniu tej energii dla celów wojennych i do rozszerzenia jej zastosowania dla prac pokojowych.

Jednocześnie wysunął Huxley projekt topienia arktycznych brył lodowych przy pomocy bomb atomowych.

Zdaniem uczonego, przy pomocy energii atomowej można by oddziaływać na cały system stref klimatycznych północnej półkuli ziemskiej.

Odbudowa fabryk porcelany

Dolnośląskiemu Oddziałowi Zjednoczenia Przemysłu Ceramiki Szlachetnej podlega 14 fabryk porcelany i fajansu.

We wszystkich prawie fabrykach przeprowadza się intensywne prace remontowe, które w wielu przypadkach są już na ukończeniu. Fabryka Porcelany Elektrotechnicznej w Krzyżatce i Leszczynicy w powiecie kamienogórskim, Fabryka Porcelany Technicznej w Zofińcu w powiecie walbrzyskim oraz trzy fabryki porcelany w Tiefenfurcie będą mogły już wkrótce wstąpić do produkcji. Dwie fabryki porcelany w Turonku i Zórawiu są zupełnie zdemontowane i wymagają kompletnej odbudowy. W listopadzie rozpoczęto również remont w dwu fabrykach fajansu we Wrocławiu. Fabryki porcelany stołowej w Walbrzychu i Jaworniku Świdnickim uruchomione zostały w 30 proc. (PAP)

Remonty w przeladowniach portowych

Dział przeladunkowy morskich, zorganizowany przez Centralę Zbytu Produktów Węglowych przeprowadza w portach polskich remont urządzeń przeladunkowych dla eksportu węgla. Prace posunęły się tak dalece, że w obecnej chwili zdolność przeladunkowa odrestaurowanych urządzeń wynosi 14 tysięcy ton dziennie i nie może być w pełni wykorzystana ze względu na trudności kolejowe w dowozie węgla do portów.

Dział przeladunkowy morskich zostanie w najbliższym czasie przekształcony przez Centralny Zarząd Przemysłu Węglowego na samodzielne przedsiębiorstwo. Plan rozbudowy urządzeń przeladunkowych na wybrzeżu przewiduje, że w roku 1946 osiągniemy możliwość przeladunku węgla do wysokości 10 milionów ton rocznie. (PAP)

Ruszyły cukrownie na zachodzie

Zgodnie z zapowiedzią Centralnego Zarządu Przemysłu Cukrowniczego, niezależnie od 47-miu cukrowni województw centralnych, których kampanie są już na ukończeniu, ruszyły trzy cukrownie na zachodzie, a mianowicie: w Raciborzu nad Odrą, Dmuchańcu nad Nisą i Zabkowiecach. Czwarą cukrownią w Szalajewie rozpoczęła pracę w tych dniach.

Wszystkie zakłady są już odremontowane i częściowo odbudowane, oraz posiadają zapasy buraków w ilości 200 tysięcy kwintali. Należy spodziewać się, że produkcja ich wyniesie około 26 tysięcy kwintali cukru. Załogi fabryczne są już kompletowane i to częściowo z repatriantów, a częściowo z osadników województw centralnych. (PAP)

Uruchamiamy fabryki betonu

Remont i uruchomienie fabryk papy, izolacji i wyrobów betonowych na terenie Dolnego Śląska postępuje obecnie w szybkim tempie. Z trzynastu zakładów państwowych pozostają dotąd w rękach Armii Czerwonej tylko Państwowe Zjednoczone Fabryki Wyrobów Betonowych w Rychbachu, oraz we Fryborgu, w powiecie walbrzyskim.

W trakcie przejmowania od wojsk radzieckich są: Państwowa Fabryka Papy w Brzegu, Fabryka Wyrobów Betonowych w Środzie Śląskiej, Fabryka Produktów Betonowych w Kamienio-górze i Fabryka Wyrobów Betonowych w Jaworznie.

Uruchomiono już Państwowe Przedsiębiorstwo Betonów Budowlanych w Gryfogórze, Państwowe Zjednoczone Fabryki Izolacji i Wyrobów Betonowych we Wrocławiu i Państwową Fabrykę Papy w Rusinowie. (PAP)

Przemówienie noworoczne Prezydenta Bieruta

(Dokończenie ze strony 1-szej)

2. Najęźdźca niemiecki zdystansował całkowicie dawną sanację, sformułowany rząd faszystowski i aparat polityczny państwa, zastępując jeszcze dzikszym i potworniejszym aparatem okupacyjnego militarystycznego terroru, na którego gruzach zbudowana została nowa demokratyczna państwowość polska.

3. Naród polski z winy wojny i zmian terytorialnych przekształca się z państwa wielonarodowego, w jednonarodowe.

4. Krajowa Rada Narodowa, która rocznicę swego powstania święci dziś po raz drugi, odrzuciła konstytucję z 1935 roku i uczyniła radykalny zwrot do konstytucji demokratycznej.

5. Reforma rolna pozwoliła nam oczyścić stosunki polityczne i gospodarcze z warstwy pasyżniczej.

6. Przedłożono do decyzji Krajowej Rady Narodowej ustanawianie i kierowanie wielkim przemysłem. Banki, elektrownie i kopalnie oddane zostały w ręce państwa, samorządu i spółdzielczości.

Można powiedzieć, że rewolucja francuskie, które trwały w okresie 160 lat począwszy od 1789 roku, nie miały więcej przeobrażeń nad zmiany, które zaszły w naszych stosunkach gospodarczych.

Z tytułu własności jedynym wyjściem jeżeli chodzi o zakłady większe jest ich unarodowienie. W gospodarce przedwojennej przeważało u nas istnienie wielkiego kapitału, magnatów i darmozjadów wyzyskujących wysiłki robotnika, jego twórcze siły.

Niemniej głęboki przewrót dokonał się u nas w stosunkach politycznych.

Przejęcie władzy politycznej Polski przez demokratyczny rząd w chwili przepędzenia okupanta hitlerowskiego było naturalnym i nieuniknionym następstwem przelomu, którego wyrazem jest demokracja i unarodowienie stosunków wytworzonych w naszej gospodarce ogólnonarodowej.

Tak więc demokratycznie strukturalna władza powołała do życia Krajową Radę Narodową, dlatego że pomiędzy naszym układem gospodarczym a układem politycznym nie ma sprzeczności i z tej strony mamy drzwie do pokoju wewnętrzniego zabezpieczone na długi czas.

Powstanie w tych warunkach Krajowej Rady Narodowej było jedynym zbawiennym wyjściem z sytuacji, jaka się wytworzyła w świetle 2-letniego doświadczenia, które mamy poza sobą. Możemy śmiało twierdzić że Krajowa Rada Narodowa zdała egzamin ze swej misji historycznej i stanęła na wysokości swoich zadań. Nic dziwnego, że to olbrzymie przeobrażenie nie znajduje jeszcze pełnego odbicia w świadomości i psychice pewnej liczby obywateli, a tym mniej w psychice wielkich, znakomych i zdolnych przywódców i me-

zów stanu, obdarzonych ambicją przewodzenia narodowi.

Dziś w drugą rocznicę powstania Krajowej Rady Narodowej słuszną jest rzeczą, abyśmy sobie postawili pytanie, jaka jest przyczyna całkowitego zwycięstwa K. R. N. Nie ma w tym zwycięstwie żadnego cudu. Nie spowodowała go żadna metoda, żadna przemoc, żadna rewolucja torująca sobie przez tysiące walk drogę do narodu. K. R. N. zwyciężyła dlatego, że intencje swojego zwycięstwa postawiła na czele swego dążenia, oczywiście w interesie i potrzebie ogółu narodu.

Pierwsza część platformy K. R. N. wypowiedziana w zeszłym roku została wypełniona. Dziś należy w dalszym ciągu jednocześnie wszystkie siły aby wypełnić część drugą, zapewnić narodowi polskiemu najlepsze warunki szybkiej odbudowy i rozwoju, utrwalić niepodległość i zabezpieczyć jak najszybciej masom ludowym dobrobyt, oświatę i wzrost produkcji i kultury, umacniać ustrój demokratyczny.

W drugą rocznicę Krajowej Rady Narodowej w pamiętną noc sylwestrową składaliśmy narodowi polskiemu ślubowanie, że zgodnie z jego potrzebami dążyć będziemy do wyzwolenia, które wytknął nam kraj, w kierunku twórczej pokojowej pracy nad odbudową i odrodzeniem Rzplitej.

Złożmy sobie serdeczne życzenia Rodacy, abyśmy wiernie i solidarnie kroczyli tą drogą dla szczęścia ogółu, dla utrwalenia powszechnego pokoju, dla drogiej naszej Ojczyzny.

Najserdeczniejsze pozdrowienia składam dziś w imieniu całego narodu polskiego matkom, wdowom, sierotom i dzieciom po tych żołnierzach wojska polskiego, co życie swoje złożyli w walce o niepodległość Ojczyzny oraz rodzinom, których członkowie padli na posterunku w służbie Państwa z ukrytej ręki wrogów Polski i demokracji.

W dniu Noworocznym pozdrawiam wszystkich inwalidów, wszystkich żołnierzy, oficerów naszego wojska, żołnierzy i obywateli Milicji Obywatelskiej, wszystkich urzędników i pracowników państwowych i samorządowych, pełniących wierną służbę dla Rzplitej.

Serdeczne życzenia i najszczerze podziękowanie składam robotnikom, chłopom i pracownikom umysłowym, spółdzielcom, nauczycielom, profesorom, studentom i młodzieży szkolnej i wszystkim którzy swoją ciężką i ofiarną pracą oraz nauką budują zręby odrodzonej Polski i kładą podwaliny pod przyszłą pomysłowość i dobro całej Rzplitej i wszystkich jej obywateli.

Pozdrawiam i zwracam się do wszystkich repatriantów polskich osiadłych na ziemiach zachodnich, którzy wśród ciężkich trudów i przeciwności utrwalają Polskę na piastowskiej ziemi. Wytrwajcie, a naród przyjdzie wam z pomocą.

Niech rozwija się, krzepnie i uszlachetnia nam wszystkim Ojczyzna, nasza demokratyczna Polska.

